

การศึกษาผลข้างเคียงของยา Risperidone ในผู้ป่วยเด็ก ออทิสติกสเปกตรัมที่มารับการรักษาในร.พ.ศิริราช

นางสาวพรรณทิพา เจื่อนรงค์ฤทธิ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อบอกผลข้างเคียงของยา risperidone ในผู้ป่วยเด็กออทิสติกสเปกตรัมและนำผลข้างเคียงที่ได้นั้น มาหาความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุของผู้ป่วย และขนาดของยาสูงสุดที่ได้รับ

วิธีการศึกษา : การศึกษาแบบ cross sectional study ตั้งแต่ มกราคม 2549-ธันวาคม 2550 โดยสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นออทิสติกสเปกตรัม อายุ 2-15 ปีที่ได้รับการรักษาด้วยยา risperidone ในช่วง ระยะเวลาใดเวลาหนึ่งของการรักษาโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการศึกษา : มีผู้ป่วยเข้าร่วมการศึกษาทั้งสิ้น 46 รายเป็นชาย 35 ราย หญิง 11 ราย อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มใช้ยา 8.15 ปี มีผู้ป่วย 40 ราย (ร้อยละ 86.95) เกิดผลข้างเคียงของยาที่พบบ่อย 5 ลำดับแรกคือ ความอยากรับประทานอาหาร เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 58.7) ง่วงนอนหรือ อ่อนเพลียระหว่างวัน (ร้อยละ 21.7) คัดจมูกน้ำมูกไหล (ร้อยละ 10.9) น้ำลายมาก (ร้อยละ 8.7) ปัสสาวะรดที่นอน (ร้อยละ 8.7) พบว่าน้ำหนักเฉลี่ยของผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นต่อปีเท่ากับ 4.18 ± 2.82 กก./ปี ซึ่งมากกว่าประชากรในวัยเดียวกัน ทั้งนี้ไม่มีผู้ป่วยรายใดที่เกิดผลข้างเคียงที่รุนแรง แต่มีผู้ป่วย 1 รายหยุดยาเนื่องจากเกิดผลข้างเคียงเป็นอาการหงุดหงิด การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดผลข้างเคียงของยา กับปัจจัยทางด้านเพศ อายุของผู้ป่วยและขนาดสูงสุดของยาที่ได้รับ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทสรุป : การใช้ยา risperidone ในผู้ป่วยออทิสติกมีโอกาสเกิดผลข้างเคียงได้บ่อยแต่ไม่มีผลข้างเคียงที่อันตราย ใดๆก็ตามผลของยาที่ทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นเป็นปัญหาที่สำคัญที่อาจนำไปสู่โรคทางกายอื่นๆ ดังนั้นผู้ป่วยที่ ได้รับยาจึงควรได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับผลข้างเคียงของยาดังกล่าวและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่อง การควบคุมอาหารและการออกกำลังกาย

The side effects of risperidone in children with autistic spectrum disorder: A cross-sectional study
in Siriraj Hospital

นางสาวพรรณทิพา เจื่อนรงค์ฤทธิ์

Objective : To document the side effects of risperidone in children with autistic spectrum disorder (ASD) and their relation to the gender, age of the patients and the maximum dosage.

Method : A cross sectional study between January 2006-December 2007. Parents of children aged 2-15 years old with ASD treated with risperidone were interviewed using a questionnaire regarding the side effects.

Results : There were forty six children with ASD (35 male, 11 female) enrolled in this study. The average age of the children was 8.15 years old. Forty children (86.95%) experienced side effects including increased appetite (58.7%), somnolence (21.7%), nasal congestion (10.9%), hypersalivation (8.7%) and enuresis (8.7%). The average weight gain per year was 4.18 ± 2.82 kg, which was higher than expected in same aged population. There were no serious complications, although the medication was discontinued in one child due to the side effect of agitation. Correlation analysis was unable to show any statistical effect between the side effects and the gender, age of patient and the maximum dosage.

Conclusions : There was a high prevalence of side effects of risperidone in children with ASD. While there were no serious side effects in this study, the effect of weight gain could lead to other medical problems. Therefore counseling about side effects including the issue of weight control and exercise is necessary in the management of these children.